



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΠΑΤΡΩΝ  
UNIVERSITY OF PATRAS

---

Πρωτοπορίες στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία και στην  
τέχνη του 20<sup>ού</sup> αιώνα

Ενότητα 8: Νικόλας Κάλας (μέρος β΄) - Εκδοτικές προσπάθειες

Άννα-Μαρίνα Κατσιγιάννη

Τμήμα Φιλολογίας

---

**ΑΝΟΙΚΤΑ** ακαδημαϊκά **ΠΠ**  
μαθήματα

## Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



## Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

## Ερωτήσεις ανοιχτού τύπου για την εμπέδωση της ενότητας 8

1. Σε ποια σημεία πρωτοτυπεί ο Καβάφης σύμφωνα με τον Κάλας;
2. Πώς σχολιάζει ο Κάλας το ζήτημα της μνήμης στην καβαφική ποίηση;
3. Πώς σχολιάζει ο Κάλας τη συλλογή του Παλαμά *Δειλοί και σκληροί σίχοι*;

## Απαντήσεις

1. Η πρωτοτυπία του Καβάφη σύμφωνα με τον Κάλας έγκειται στα εξής σημεία:
  - ✚ Ανακαλύπτει νέους ποιητικούς τρόπους.
  - ✚ Εκμεταλλεύεται με ζωντανό τρόπο παλαιά θέματα και εκφραστικά μέσα και δημιουργεί μιαν απολύτως σύγχρονη ποίηση.
  
2. Ο Κάλας διατυπώνει μια θεωρητική παρατήρηση με βάση το έργο του Καβάφη για τη σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα στη μνήμη, την τέχνη και τη θρησκεία.
  - Επισημαίνει ότι η ανάμνηση στην τέχνη αποτελεί μια διαδικασία έκφρασης του ασύνειδου.
  - Με τη χρονική αποστασιοποίηση τα γεγονότα λαμβάνουν μια υποκειμενική διάσταση.
  - Μέσα στον συλλογισμό αυτό παρατηρεί ότι το θρησκευτικό συναίσθημα έχει ως αποτέλεσμα την επεξεργασία και τη μεταβολή της ανάμνησης με τρόπο που να αλλάζει το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα (βλ. Κ.Π. Καβάφης, «Μύρης Αλεξάνδρεια του 340 μ.Χ.»).
  
3. Το άρθρο του Κάλας «**Νέες πνευματικές ζυμώσεις στο αντίπαλο στρατόπεδο**» αποτελεί μια βιβλιοκρισία για τη συλλογή του Παλαμά *Δειλοί και σκληροί σίχοι*. Ο Κάλας χαρακτηρίζει τα ποιήματα του Παλαμά «τα κατακάθια της παλαμικής ποίησης»:
  - Η απόρριψη του έχει όρους: αισθητικούς, ιδεολογικούς και πολιτικούς.
  - Εντοπίζει τη μανιέρα.
  - Κάνει λόγο για μπερδεμένη σύνταξη.
  - Εντοπίζει περιττές εικόνες.
  - Πλεονάζοντα επίθετα.
  - Κοινότοπες ιδέες.
  - Έλλειψη ακριβολογίας.
  - Στιχουργική φλυαρία.